

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre . . 8 korona. — Félévré . . 4 korona. Negyedévre . . 2 korona 50 fill. — Egyes példány ára 20 fillér. —</p>	<p>Felelős szerkesztő: Bárvárh Gyula.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60. szám. Kéziratot vissza nem adunk. Nyílt-tér garmond sora 40 fill.</p>
---	---	---

Szakvélemény a közigazgatás egyszerűsítéséről.

Egyik felső magyarországi vármegye törvényhatósági közgyűlésén az alispáni jelentés a következőleg nyilatkozott a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó rendeletekről:

Közel öthónapi tapasztalás áll immár rendelkezésünkre, melyek alapján ítéletet mondhatunk az egyszerűsítési akció gyakorlati értékéről. Az akciónak kétségtelen nagy érdeme az, hogy egyes az ingadozó gyakorlatban homályosult jogelveket tisztázott és beállított igen zavaros országos szolgálati pragmatikánkban.

Nagy érdeme, hogy utat nyitott annak a felfogásának, mely a közszolgálat külső rendjének és az ügykezelés formáságának országosan egyöntetű gyakorlatát — a vármegyénkinti autonomisztikus össze-visszaság kiküszöbölésével biztosítandó közérdeknek minősíti.

Bizonyos az is, hogy egyes intézkedései a végrehajtási utasításoknak egyszerűsítik és gyorsabbá teszik a közigazgatási szolgálatot, valamint, hogy közvetlenebb érintkezésbe hozzák a hatóságokat az intézkedéseiknél fogva az érdekelt egyénnel.

De tagadhatatlan másrészt az is, hogy az új rend nem csak nem apasztja a teendők munkaterhét, hanem azt úgy általában, mint különösen egyes szolgálati ágakban és pedig jelentéktelen mértékben megnövelte és épp oly bizonyos az is, hogy az új rend — az egyszerűsítésre való törekvés ezt a célt gyakorlatiasan szolgáló egyes intézményei dacára is — egészben terhes és a közszolgálat érdekeivel nem igazolható komplikációkat teremtett.

E visszás következmények egyaránt érezhetők az egész vonalon — az alispáni, az árvaszéki, a járási és a községi ügyvitel feladataiban. És amit az új rend legsúlyosabb hibájának, a gyakorlati élet és a vidéki viszonyok

hiányos ismeretéből származtatható végtelen tévedésének tartok, az, hogy a községi adminisztráció, melynek munkaköre már eddig is képtelen túlteljesítésben szenvedett, a gyámügyi adminisztráció körében oly terjedelmű és minőségű feladatokkal terheltetett meg, melynek teljesítését nem csak anyagi, hanem intellektuális feltételei következtében is tisztára lehetetlennek kell tartanom.

Részletezésekre nem bocsátkozunk, hisz nem is feladatunk, hogy ehelyütt összefüggő képét adjuk az új rendszerrel megalkotott helyzetnek. De összeségükben mérlegre téve annak előnyeit és hátrányait, hasznát és kárát, lehetlenség viszonyaink között az egyszerűsítés jelszava alatt annak céljait kereső új intézményeket közigazgatási jogalkotásaink sorában értékes vívmányoknak tekinteni.

Olay Lajoshoz!

Jó ideje, hogy ismerem,
 Hogy tisztelem személyed,
 És te ezt a tiszteletet
 Méltán megis érdemled.

Azt a zászlót, hol írva áll:
 Ezernyolcszáznegyvennyolcz,
 Hiven őrzöd hogy ne érje,
 Se gyalázat, se szennyföll.

Édes hazánk boldogságát
 Hőn sziveden viseled,
 Ha síkra kell érte szállni:
 Nem drága az életed.

Válságteljes napjainkban
 Megmutattad fényesen,
 Hogy elvünkert élni-halni
 Nem késsel egy perezig sem.

Csak előre hű vezérünk,
 Lobogtasd a lobogót!
 Elég már a szolgaságból,
 Legyen úgy, mint régen volt!

A magyar nép milliója
 Kiáltja ma lelkesen:
 Nemes bajnok, hű vezérünk,
 Isten soká éltesse!! . . .

Jávory Nándor.

A finánczolatlan dohány.

— Vig történet a régi diák életből. —

Hát bizony abban a sokat emlegetett „rég jó világban” még a diákok is nagyobb urak voltak mint ma. Akkor még diákesinyeket is követhettek el: ma legföllebb a fejüket gyömöszölhetik tele azzal az ezer és egy tudománnyal, a mit nekik tanítanak. Pedig elvégre az a fej mégsem kaptalan, sokuknál még csak szegény — pauohia sem!

Akkortájt hát nagyobb urak voltak a diák urak, akár a esikszentmihályi kollégiumban is. Hát még milyen urak voltak a professzoraik!

Azok bizony olyan urak voltak, hogy — hogy . . . no, nem akarok hazudni és csak a tiszta színarany igazságot mondom el . . . hát biz azok akkora urak voltak,

hogy mindig finánczolatlan dohányt pipáltak. A kiról pedig azt állítják az öreg urak, hogy az a menyország minden gyönyörűsége volt, összefoglalva. Mi persze azt már nem tudhatjuk, a mióta magyar pénzügyörök vannak ebben az ezer éves szép országban.

Tartogatták pedig a professzor urak a kollegium padlásán. Az szellős, aztán meg oda föl se mer mászni a pénzügyör, olyan rozoga a lépesője. Különben is volt, arra gondja Gerencsér Istvánnak, a nem tudom én hány kapitulációt kiszolgált pedellusnak, hogy oda pénzügyör ne tegye be az orrát. Mivelhogy ő volt annak a nagy kincsnek a fő-öre és fő-kezelője. Hogy jutott neki is belőle egy-egy pipára való, azt a professzor urak tudták, de természetesnek találálák. A nyomtató lónak is kijár a maga része.

A professzor urak pedig derekasán el voltak látva. A Gerencsér István jóvoltából mindig volt füstölni valójuk. Az ellenségök se foghatta rájuk hogy nincs elég vágott dohányuk.

Volt is hire a csik-szent-mihályi kollégiumnak heted-hét országban!

Vala pediglen a kollégiumnak egy Sutyó Pista nevű kis diákja. Termetére nézve

25 éves Orvosi jubileum.

A szigetvári orvosi kar kezdeményezésére folyó hó 4-én igen szépen ünnepelték meg kartársai, jó barátai és tisztelői dr. Ujházi Jakab derék járás orvosunknak 25 éves orvosi jubileumát.

Este 8 órakor a „Korona“ szálloda kávéház helyiségeiben tartott társas vacsorára mintegy ötvenen gyültek össze úgy helybeli mint vidéki tisztelői és kartársai a jubiléumnak, ki egész családjával együtt vett részt a tiszteletére rendezett banketten.

Az első felköszöntőt dr. Raksányi Árpád kórházi főorvos mondta, szép szavakkal üdvözölve a jubiléumot. Mire szólásra emelkedett dr. Ujházi és a meghatottságtól kissé remegő hangon megkezdte remek szép beszédét melyben többek közt megköszönte a mai kitüntetést stb. A viharos éljenzéssel fogadott beszéd után nyomban az ünnepelt legidősebb fia dr. Ujházi Hugó ügyvédjelölt szólott. Mélyen átértzett és átgondolt beszéd volt ez, melynek egyik érdekes passzusa ez. Hálával és elismeréssel adózik a fiu, Szigetvár és vidéke orvosi karának, hogy édes atyja tiszteletére a mai ünnepséget rendezte. Továbbá a polgártársak szeretete és tisztelete a legszebb jutalom az emberi életben, mert erre nagyon is szükségünk van. És az ő atyja is a polgártársak és pályatársak szeretetéből merítte gyomrát az erőt a jövő küzdelemre. Végül a derék orvosi karra üriti poharát. Most dr. Berkes Mór ügyvéd, mint a szigetvári izr. hitközség elnöke, a község nevében üdvözölte a jubiléumot. Majd Farkas Gyula t. b. főszolgabíró emelkedett szólásra és rövid de magvas beszédét így kezdte: Hegyessy főszolgabíró távollétében nekem jutott a szerencse, hogy a mai napon 25 éves jubileuma alkalmával üdvözölhetem dr. Ujházi járásorvost, hivataltársamat, kit gyermekkoromtól van szerencsém ismerni stb. Végül csak annyit jegyez meg, hogy ezt a derék embert ki hivatalos kötelességét mindig híven teljesítette és tiszt

társai barátai és kartársai tiszteletét vivta ki magának, ezt a derék orvost és családját Isten éltesse.

Felköszöntőket modtak még *Valentényi* György polg. isk. igazgató, *Gaál* György szolgabíró, *Pados* János gy. melléki orvos, dr. *Kronberger* orvos Barcsról, *Honig* Aladár dr. Ujházinéra mondott sikerült toasztot, majd a jubiléum válaszlát és később *Rechnitzer* Sándor stben toasztíroztak meg.

A társas vacsora mindvégig a legjobb kedélyhangulatban folyt le. Oláh Miska zenekara pedig a vacsora alatt és után a legjobb magyar nótákat játszta. A kedélyes társaság csak a késő éjjeli órákban omlott szét.

Bátran elmondhatjuk, hogy igen szép dolgot művelt a helyi orvosi kar, midőn e derék orvostársuk jubileumát elhatározta, mert ez által módot nyújtott dr. Ujházi nagyszámu tisztelőinek arra, hogy pályájának negyed százados ünneplése alkalmával, a jubiléum iránti tiszteletüknek ily módon is kifejezést adhattak, amire ő bőven rá szolgált és amit megis érdemelt. — Ami részünkről is hozzá járulunk a jó kívánságok özőnéhez és kívánjuk, hogy a jubiléumot az egék ura még sokáig éltesse.

A mi jegyzőink.

Irtá: Alfa.

Levett kalappal szólhatunk e munkában görnyedő, hangyaszorgalmu testületről, mely leg'öbbit dolgozik a hazában.

E szorgalmas emberek vállain egy ország terhe csüng.

Község, járás, megye, állam minden terhével állig megrakva. Olyan mégis ez a testület, mint a pusztán álló fa.

Elhagyatva, a maguk gyenge erejére utalva állnak az élet küzdelmes viharai közepette.

Nincs senki, a ki ügyüket felkarolná.

Ha olykor már béketűrésük elhagyja

őket s glédába állva, fennhangon kéri, (mert bizony követelni nem merik), jogos kívánságainak teljesítését, felhangzik a közgyűlési termekben néhány frázis, lehet, hogy egy kis koncezt is vettnek oda nekik s aztán elcsendesítik őket hosszú időre.

Érthetetlen a vármegyék és községek ezen eljárása.

Mert hisz a jegyzők a közigazgatási eljárás egyedül hivatott közegei a községekben. Ők a helység esze, lelke, mindene, tehát joggal elvárhatnák, hogy méltányolják őket és ne részesüljenek oly mostoha elbánásban. Hosszu, nagy küzdelem után sikerült elérniök azt, hogy a vármegyék most már komolyan foglalkozzanak velük. Menyi utánjárás, mennyi kapacitálás kellett ehhez! Mikor aztán megvult, zudult azokra kik közre működtek jogos óhajaik kivívásában, az a sok hála és köszönet! Egész rendszerré vált azóta, hogy derék jegyzőink, ha érdekükben bármi történjék is, egyszerre hálálkodjanak.

Olyanok a jegyzők, mint a magyar nemzet. Jogos kívánságok teljesítését várják. A mit kérnek, benne van a törvényben. Jogosan megilleti őket. A jegyző mindene a népnek: az esze, a szíve, a cselekvő, a dolgozó keze és munkáló teste! S a jegyzők kívánságait még is meg ma is semmibe se veszik, lenézik.

A jegyzőség azonban már megmozdult A lenyügözött, eddig békességgel tűrő csapat harezol és küzd óhajai és kívánságai diadaláért. Megérdemlik, hogy diadalmaskodjanak!

Értesítés.

Felkérjük mindazon tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

akkora volt, mint a hököm; de ravaszra és hunczfutságra nézve akkorra, akár a Hargita teteje.

Ez a Suttó Pista egyszer, úgy tanári szék előtt (mikor a profesor urak komolyan szoktak tanácskozni és—pipázni) megleste, hogy a Gerencsér István pedellus kijő a padlásról és visz valamit a hóna alatt. Ártatlan arczot vágva megszólította a pedellust.

— Hova mén Gerencsér bácsi?

— Hova? Hát biz a' csak a tanári székbe, Kicsapunk ma valakit.

— Csak nem, Gerencsér bácsi?

— De biz a'. No fére az utból, ekszós! (Az „ekszós“ aféle benkosztoló szolgálgyereket jelentett.)

— Mit visz a hóna alatt, Gerencsér bácsi?

— Mit-e? Hát azt csak nem kötöm az ilyen tökmagjankónak az orrára!

— Nekem pedig megmondhatná Gerencsér bácsi.

A pedellus végigtekintett azon a kis ember-vakarcson, aztán elfogta az a gyöngeség a mi a nagy embereket tudvalevőleg elszokta fogni és elmondta a Suttó gyerekeknek, hogy biz ő finánczolatlan dohányt

visz a profesor uraknak abból, a ki (ugyan: a „ki“, mert a finánczolatlan dohányt megtisztelte a magyar ember) ott szárad a padláson.

A Suttó Pista meg nem hiába volt a kollegium legravaszabb nebulója. Abban a pillanatban futott Keszeg Gyurihoz, a kollegium leghörhorgosabb diákjához, ki Enyedről került ide mint kiesapott diák, a hová szintén mint kiesapott diák került. El is mondta neki nyomban, a mit a pedellustól hallott. Keszeg Gyuri meg rögtön abba hagyta a pipázást, kirázta a selmecezi pipáját és így szólott:

— Nő hát akkor én se szívom ezt.

Masnap a pedellus megrémült areczzal rontott be a direktorhoz.

— No, mi baj van Gerencsér? Talán csak nem a tatárok jönnek?

— Még annál is nagyobb baj van direktor ur!

— No?

— Ellopták a dohányt?

— A dohányt? A padlásról?

— Onnan.

— Talán eljárt a szája, vén bolond?

— Az enyem? Isten ments! De hát

meqlátott az a Suttó gyerek.

— A Suttó Pista?

— Az a veszekedett kölyke!

Hát bizony elővették a Suttó Pistát. Az meg bizony kivallotta, hogy ő a Keszeg Gyurinak szól, de csakis neki.

Még aznap tartottak tanári széket. Oda hivatták a Keszeg Gyurit és kimondták a fejére a szentenciát.

— Ön, mondá neki, a helyzet komolyságához mért ábrázattal a direktor — lopást követett el. Ezért a tanári szék önt kiesapja a kollégiumból.

— Tekintetes tanári szék! — szólott Keszeg Gyuri — köszönöm a büntetést. Megérdemltem, elismerem. A mi kevés dohányt pedig még nem szívtunk el társaimmal, azt viszem a — finánczokhoz.

Szólt és sarkon fordult.

A tudós professor urak összenéztek. Lánzos-lohogós — ez a kamasz még bajt csinál! Vissza kell színi azt a kiesapást. De hogyan? Kompromitálják a tudós tanári széket az előtt a hörhorgos gézengúz előtt?

— Bizzatok csak rám! — mondá az öreg Fekete Kovács Péter, a ki nem azért volt a direktor, hogy ne lett volna ő a leg-

H I R E K.

Sirfelirat.

— Hugó V. —

Te agg, vagy ifju, bölc, vagy oktalan,
Ki jársz, bolyongsz, mint felhő nyugtalan,
Kit a gyönyör, kényszer s ösztön kísért,
Utas oly messze miért?
Nem látod, utadnak vége van!

Zoltán Vilmos.

X Pius.

Megtörtént a pápaválasztás. Nemcsak a kath. egyháznak, hanem az egész világnak nagy eseménye ez.

A pápa választó biborosok hamar megegyeztek, mert ime a konklávé negyedik napján megállapodtak, hogy *Guiseppa Sartó* kardinális Velencei patriárka legyen Krisztus földi helytartója.

Az új pápa szelid lelkű, nagy tudású, erős akaratú, hithű férfit, kinek hatalma megváltoztathatja az egész művelt világ lelki életét.

Az egyház érdekét, mindig jobban szolgálja az olyan pápaválasztás, melyből nem az egymás ellen küzdő papabilisek valamelyike kerül ki győztesen hanem azoknak egyike, akik felé a biborosok figyelmét nem az ő kifejezett politikai, vagy hatalmi irányzatuk tereli, hanem az egyéniségük, szentes életük.

A biborosok látták a békét és a harcot és a békéhez csatlakoztak. Így lett *Guiseppa Sartó* X. Pius, így lett a velencei érsekből, a mantuai korcsmáros bátyjából a katolikus egyház legfőbb ura, a római pápa. Az ő megválasztásában nem a politikai akarat, nem a hatalmi törekvés, hanem

a bölcsesség nyilvánul.

Délben 12 órakor a megválasztott pápa megjelent a Szent-Péter templom belső erkélyén és megáldotta az akkor már óriási számban összegyűlt kíváncsi tömeget. A megjelent pápát üdvözléssel fogadta a nép. Az utcákon mindenütt *Sarto* nevét lehetett hallani az örvendő tömeg ajkáról.

Az egész keresztény világ örvend.

Habemus papam!

— A „Szigetvári munkás és munkások egylete“ folyó hó 16-án délután 3 órakor tartja a „Központi vendéglőben“ alakuló közgyűlést. Napirend: 1. Alkalmi beszéd. 2. Tisztviselők választása. 3. A volt „Petőfi asztaltársaság“ vagyonának átadása. 4. Beiratkozások.

Névváltoztatás. *Vajda* Sándor és Antal magyar származású németalföldi születésű Eszéken lakó kereskedők vezették nevének „*Flora*“-ra való átváltoztatását kérik. Kíváncsiak vagyunk, vajjon a belügyminiszter ezen jó magyar hangzású névnek az idegen (szláv) *Flóra* névre való átváltoztatását engedélyezi-e?

— **Uszó verseny.** A több év óta rendezni szokot balatoni uszóverseny f. hó 20-án lesz megtartva Balaton-Füredtől Földvárig. A győztes átúszó a bajnoki cím mellé aranyérmes nyer, a többi átúszók pedig ezüst érmet. — A fényes sikerűnek ígérkező verseny részletes programjáról és föltételeiről a M. A. C. titkára nyújt bővebb felvilágosítást, kinél a versenyben leendő részvételre jelentkezni is lehet.

— **Halálos esés a kazalról.** Mint lapunknak írják, f. hó 5-én délelőtt az Almamellékhez tartozó Korcsány pusztán, mely báró *Biedermann* Rezső tulajdonát képezi, kazal rakás közben *Radó* György béres oly szerencsétlenül esett le a magas kazalról, hogy egy vasvilla zuhant, melynek ágai a fejébe furódtak. A szerencsétlen ember rögtön eszméletét veszíté. Életben maradásához semmi remény sincs.

okosabb ember az egész tudós gyülekezetben. — Gerencsér, hívja vissza azt a gazembert.

— De mikor ki van csapva!

— De nincs kicsapva ha én mondom!

— Így már aztán visszahíthatom.

Hanem mikor a Keszeg Gyuri újra megjelent a tanári szék előtt, olyan tekintetet vetett a tanáira, hogy a professzor urak mind elfordították tőle az ábrázatukat.

Csak az öreg direktor mert a szemé közé nézni.

— Édes fiam szólj hozzá jószágon hangon, maga az előbb nem is hallgatta végig a tanári szék ítéletét.

— De mikor úgy is kicsaptak!

— Hát persze hogy kicsaptak, édes fiam, de azért maga a tanári szék különös kegyelméből továbbra is megmaradhat a kollégiumban, tekintettel szegény öreg apjára, a ki. . .

— Nincs apám.

— Hát akkor tekintettel szegény öreg

anyjára, a ki. . .

— Anyám sincs, apátlan-anyátlan árva vagyok.

— Hát úgy értettem, hogy tekintettel az ön derék gyámjára, a ki végkép lesujtana ez a csapás. Hanem azért a jegyzőkönyvet fölvevük és ha megjavul, végre is adjuk. A tanári szék csak egy föltételt köt ki, hogy azt a megmaradt kis dohányt adja oda a pedellusnak, hadd szívja ki ő.

— Nemmaradt meg abból direktor ur, egy pipára való sem; mind elszittak.

— Mind elszittak? — pattant föl a direktor. Hát akkor mit molesztálja itt a professzor urakat? Takarodjék vissza a könyveihez!

A Keszeg Gyurit pedig nem csapták ki.

A mi megint csak azt bizonyítja, hogy a csik-szentmihályi tudós professzoroknak még akkor is maradt elég vágott dohányuk, mikor pedig ellopták az egész — finansziólatlan dohányukat.

Garabonciás.

— **A Porciunkulai országos vásárra,** mely e hó 3-án és 4-én volt Szigetvárott, első nap az állatvásárra felhajtottak 1667 drb. szarvasmarhát, 2187 drb. lovat. Összesen 3854 drbot. Ezekből eladatott szarvasmarha 585 drb., ló 388 drb összesen 973 drb jószág. Bizony sajnós, hogy úgy az állat vásár mint a másnapi kirakodó vásár is igen gyérnek mondható. Szerintünk ezt az is okozta, hogy a közel fekvő Pécsen is volt orsz. vásár, no meg a nagy dolog idő. A kirakodó vásáron egy rövid ideig tartó hirtelen jött zuhogó zápor eső a kereskedők és iparosok áruiban sok kárt okozott

— **Dühöngő részeg.** *Kerbel* József 56 éves csavargó (cserepfedő) a jelenleg itt lévő panorámánál mint kikiáltó volt alkalmazva. Ugylátszik a nagyhőségben a sok kiabálástól igen kiszáradt a torok, amit nem is késett kellően megöntözni. Szóval *Kerbel* alaposan berugott és a *Biedermann* Rezső utcájában skandalumot csinált. De az arra jövő rendőr beakarta kísélni a részeg atyafit, ki ekkor valósággal dühöngeni kezdett. A rendőröknek a csendőrséget is igénybe kellett venni, hogy a dühöngőt, ki őket a város kutyáinak nevezte és összegazemberrezté, megfékezhessék. Nagy nehezen mégis betették a dutyiba, pénteken pedig a kaposvári kir. ügyészséghez kísérték a csendőrök.

— **Örizkedjünk a veszett kutyáktól.** A járási m. kir. állami állatorvos jelentése szerint e hét folyamán M.-Lukafa, Hártság és Basal községekben több kutya megveszett. Magyar-Lukafán egy veszett eb megmárt 3 gyermeket 1 tehenet és 8 kutyát. A megveszett ebeket nevezett községekben *Kriszán* Ferencz járási állatorvos rendelkezésére mind agyonlőtték és az összes ebekre pedig óvintézkedésül 40 napi zárt rendelték el. A megmárt gyermekek szülei figyelmeztettek a betegség roppant veszélyességére és felhívták, hogy gyermekeiket a Pasteur intézetbe szállítsák fel. De ők daczára annak, hogy az oltási költség semmibe sem kerül, mégis vonakodtak ezt megtenni. Jó volna, ha a kormány minél előbb szigorú rendeletben kötelezővé tenné, hogy az ily szerencsétlenül jártakat daczára minden ellenkezésnek fel kell szállítani oda, ahol gyógyulást nyernek a Pasteur intézetbe. És ezen intézkedéssel sok előre nem számított szerencsétlenségnek lehetne elejét venni.

— **Neumannhoz ismét betörtek.** Ugylátszik nagyon keresett üzlete van *Neumann* Lipót helybeli cipésznek, mert nemcsak a vevők, hanem a betörők is igen gyakran látogatják meg, hol az üzletét, hol pedig a műhelyét utóbbiak azonban tetemes kárt okoznak neki. A nála sportszerűleg üzött betöréses lopásokból azonban még eddig egyet sem sikerült kinyomozni a rend és csend éber őreinek. Valószínűnek tartjuk, hogy most is egy és ugyanazon régebbi betörő banda működött. És pedig a jelenben igen szép eredménnyel. Ugyanis f. hó 8-án virradóra *Neumann* üzletének az udvar felőli ablaka alatti részt eddig ismeretlen tetesek kiásták és a nyert részen az üzletbe hatoltak, honnét mintegy 70 pár férficipőt 516 kor. értékben elloptak. A tolvajokat még eddig nem sikerültkézre keríteni, de a csendőrség ez ügyben a legerélyesebben hozzálátott a nyomozáshoz.

— **A magyar közönséghez!** A magyar védő egyesület, céljához hiven — a hazai ipari és mezőgazdasági termelés és a hazai munka és nemzeti kereskedelem védelme és ezután való nemzeti irányu fejlesztésére működését megkezdte. Ezen czélból felkérünk ezennel minden ipari és mezőgazdasági termelőt, azok szöveteit és testületeit, — minden iparost és gazdát, akik az általuk előállított cikkeknek nagyobb forgalmát és kelendőségét óhajtják, hogy nálunk jelentsék be, milyen cikket milyen mennyiségben óhajtának egyesületünk „Országos Áruforgalmi Központja“ által elhelyezni. Felkérünk minden kereskedőt és különösen a nagyobb fogyasztókat, intézeteket, testületeket, gyárakat stb. akik hazai cikkekből hajlandók szükségletüket fedezni, hogy ezen szándékukat, a kereslet tárgyát és az évi szükséglet mennyiségét nálunk jelentsék be. Felkérünk mindenkit, aki a hazai cikkek ajánlása, terjesztése által mint kerületi és helyi képviselő, ügynök, vagy utazó állandó szép jövedelemre szert tenni, avagy rendszeres forráshoz jutni akar, küldje be ajánlatát. Azon termelőket és termelőszövetkezeteket pedig, akik burgonyát, paradicsomot, görög és sárgadinnyét, szőlőt, barackot, körtét, almát, szilvát, szilvaizt, (lekvárt) diót, vaját, tojást, baromfit, stb. akár kisebb, akár nagyobb mennyiségekben külföldre való szállítás czéljára már is eladni akarnak, ha egyesületünkhöz fordulnak, oly kiváló külföldi czégekkel hozhatjuk összeköttetésbe, melyek e cikkeknek itthon veszik át, minden mennyiségben a legjobb elérhető áron. Levélezimünk: *Magyar Védő Egyesület* Budapest. Gróf *Somsich* Tibamér ügyvivő alelnök.

— **A könyörgés.** F—ri, egy Duna-melléki község ma is élő kálvinista papja, mikor egy igen magas rangú ur betegsége alkalmával hivatalos isteni tiszteleteket rendelt el, így kezdte a szövegben:

— *Felsőbb meghagyásból könyörgök hozzád, Uristen!*

— **Elfogott vásári tolvaj.** *Lakatos* Katalin Bács-bodrogh megyei illetőségű csavargó cigány asszony a vásár első napján *Fuchs* Ilona kaposvári gyümölcsárusnő köteténye zsebéből 12 korona készpénzt kilopott. De az arra járó csendőr őrzőjén tetten érte a tolvajt és bekísérte a kir. járásbíró-ságához.

— **Eltűnt zsebóra.** *Bagoly* Árpád botykai kovácsnak nagy lón a meglepetése, midőn az ablakra tekintett, hová munkaközben ideiglenesen zseboráját lánczostul elhelyezte és annak csak helyét, az az csak az órájának lánczát találta ott. A kárvallott kovács mindjárt Boszkóra gondolt, mert Boszkó Botykában lakik. De nem, Boszkó nem lehetett, mert ő már öreg ember és többé nem foglalkozik bűvészetű mutatványokkal, hanem békés adófizető polgár ez ex-lexes világban. Tehát itt másnak kellett elszanszírozni az órát. Így gondolkodott *Bagoly*. És sejtelve nem is esalta meg őt, mert *Tóth* István 15 éves suhancz volt a tettes. Ki az órát behozta *Stern* József szigetvári óráshoz és ott egy másik kevésbé értékes óráért elcserezte. Midőn a csendőrök a lopott tárgyat az órásnál keresték, azon választ nyerték, hogy ő már eladta egy ismeretlen lóhajcsárnak. A csendőrség a tolvaj suhanczot feljelenti a pécsi kir. ügyészséghez.

— **Megszurta a társát.** A hatvani pusztán f. hó 8-án szántás közben *Horváth* György 15 éves béres fia *Radó* nevű szintén 15 éves társát azért mert állítólag őt gunyolta, megszurta és súlyos sebeket ejtett rajta. A megkéselt fiut beszállították a szigetvári kórházba hol súlyos betegen fekszik: De az orvosok remélik, hogy sikerül őt a haláltól megmenteni.

— **Az esőcsináló.** Garabó Gergő bácsi, a híres Pettendről érkezett be és illetudóan lépett szerkesztőségünkbe.

Zsíros báránnyal süvegét künn hagyta a küszöbön s torkán egyet köszörülve, — így köszöntött bennünket:

— Firiss jó egészséget kívánok. A tekintetes urat keresöm.

— Biztos én vagyok, — mormogta munkatársunk önérettel, — hát mit akar?

— Eső erényába gyűttem instálom. Mer mivel óvastam a zujságban, hogy esőt is lehet kapni pizéért.

— Hja, barátom, tudom már mit akar. Olvas-ta hogy Melbourneban él bizonyos Mac-Carthy dr., akit a Brokenhill-kormány meghívott esőt csinálni a kormányzórság részére. Nemde?

— Igenis. Éa is szeretnék abból az esőből a kukoriczámra, meg a krumplimra, ha ósós volna.

Munkatársunk a humorista, aki kényelmesen fujta a füstöt a szerkesztőség pamlagán: rögtön fölfogta a helyzetet.

— Hát maga esőt akar barátom?

— Igenis. Ha lehetne.

— Hát lehetne, mert én vagyok az esőcsináló.

— Az ur-e?

— Én hát.

— A máa szép.

— Hanem hát az a kérdés, hogy milyen esőt akar? Záport-e, szitáló esőt-e, egy hetest, fél napost, hajnalit, éjjelit, mendörgéssel és villámlással, istennyilával vagy anélkül.

— Hát a nem mindegy? — kérdé csodálkozva Gergő bácsi.

— De nem ám. Annak taksája van. És pedig: kis menydörgösmenkö perezenként husz korona, nagy menydörgösmenkö negyven korona. Szitáló eső egy órára száz korona, zápor ötszáz korona. Egy-egy villámlás tíz korona. Szivárvány egy színnel egy arany, minden színnel egygyel drágább. Hát most milyen kell?

Garabó megcsóválta a fejét.

— Hát mibe kerülne az egész instrumentum?

— A felhőket is beszámítsam? Mert van földros, bárány, jég, zápor felhő. . . .

— Mindent,

— Ötezer forint.

— Huj, de drága. . . — fakadt ki Garabó Gergő bácsi és ijedten hagyta faképnél az ördögös humoristát.

CSARNOK.

Szigetvár története.

(Folytatás).

Számításuk bevált, a török Szigetet elhagyta. Babócsa alá vonult, a magyar sereggel több ízben meg is ütközött, végül Babócsát sorsára hagyva, újra Szigetvár alá ment, nyilván, hogy a hite szerint romokban heverő várat egy utolsó rohammal bevegye.

Horváth Márk azonban, a pár nap alatt míg a török Babócsa alatt járt, kijavította a várat, újra hatalmába vette a várost s így várta az újabb ostromot, ami azonban már nem sok gondot okozott neki, mert a török Basal felől megkezdte ugyan a lödözést, de látva, hogy hasztalan fárad, pár

napi ágyuzás után végleg elhagyta Szigetet.

A veszély elmulta után Horváth Márk előterjesztést tesz a királynak, hogy Szigetvár városát és várát javíttassa ki és erősítse meg, hadi és élelmi szerekkel lássa el, intézkedjék, hogy legalább 1000 gyalogos és 100 lovas rendeltessék Szigetbe, a zsoldot emelje föl, a hátralékot fizesse meg.

Kérelmét azonban nem teljesítették bár azt a nádor és Zrinyi is támogatták. Horváth Márk tehát 1557-elején a kapitányságról lemondott, mert nem akarta, hogy az elhanyagolt és kellően föl nem szerelt vár és város az ő kezéről kerüljön esetleg a török hatalmába.

Horváth Márk lemondása s a török mozgolódása, mégis rábirta a királyt, hogy Szigetvárt némi hadi és élelmiszerral látassa el s 1557 február havában *Farkasich* Gergelyt kapitánynak kinevezi. Az új kapitány azonban rövid idő múlva, 1558 márciusában, meghalt és Zrinyi utasítására Szigetben temették el.

1558 március 31-én újból *Horváth* Márk lesz a szigeti kapitány. Ez évben megkezdik a vár és a város megrongált erődítéseinek kijavítását, a sövény falakat mind újból helyreállítják. Valószínűleg Horváth Márk csak oly föltétellel volt hajlandó elvállalni újból a kapitányságot, ha a vár és város megerősítésére vonatkozó korábbi kívánásait teljesítik.

Második kapitánysága alatt sok panasz merült föl ellene s egész idő alatt királyi biztosok, bizottságok vizsgálják számadásait, mert állítólag erőszakoskodott, zsarolt s úgy látszik mértéktelenül szerette a pénzt. — A vizsgálatok azonban terhére mit sem derítettek ki. A király 1559-ben bárói méltóságra emelte elismerésül Sziget 1556-iki ostrománál tanúsított vitézségeért. — Valószínűleg 1561 aug. 20-án halt el.

V. Zrinyi Miklós.

Zrinyi már Horváth Márk betegsége alatt kérte a királyt, hogy Szigetvár parancsnokává őt nevezze ki, általában Szigetvár sorsa fölötté érdekelni látszik őt. A szigeti kapitányok majdnem mind az ő embereiből kerülnek ki, Szigetvár kellő megerősítése és fölszerelése nagy súlyt fektet s mindenmódon ráügyel, hogy török kézre ne jusson. Érdeklődésének kettős oka volt: országos és egyéni érdek. Ismerte Szigetvár hadi fontosságát, tudta, hogy egész országrész kulcsa s a török előrehaladásának akadálya másrésről pedig védte csurgói és csáktornyai hatalmas uradalmát.

Zrinyi Miklós születési évét pontosan meghatározni nem lehet. Szerzőnk 1514-re Salamon Ferenc 1518-ra teszi. Háromizben házasodott, első feleségétől 13 gyermeke született. Életében s házaságainál is jelentékeny szerepet játszik a vagyonszerzés. A történetírők ezt szemére is vetik. Meg kell azonban gondolni, hogy jelentékeny birtokait megvédeni s országos hivatalaival járó kötelességeit ellátni magánvagyon nélkül nem tudta volna, mert a török elleni harcok a hadi kincstárt teljesen kiürítették s az ország pénzügyi viszonyai kétségbeesetők voltak.

Zrinyi nem volt oly nagy műveltségű és magas értelmű mint 100 évvel később élt hasonnevű utódja, a költő Zrinyi, de öntudatos, határozott jellem, értelmes fő, kiváló

hadí képességekkel. Ferdinánd királynak kedves embere, Miksa azonban már nem kegyeli ugy. Viseli a báni méltóságot, volt királyi kincstartó, Dunántuli főkapitányvégnél Szigetvár kapitánya. Katonai tudománya es erényei hosszas harcokban fejlődtek ki. Szigetvár védelme volt ugyan legdicsőbb fegyverténye, de nem az egyetlen. Bécs felszabadításánál mint 16 éves ifju vitézségével kiténik, Szigetvárt 1556-ban az ostrom alól a babócsai harcokkal fölmenti, Pesten Brandenburg Joachim alatt álló keresztény hadakat ő segíti győzelemre, Somlyónál a tatárokat veri meg, a mai Moszlavinánál megakadályozza a törököt egy vár fölépítésében, ehhez járul még az a számos csata, melyet naponként kellett az időben vivni a portyázó serezőlő törökkel.

A szigeti kapitányságot 1561 november 24-ike körül foglalta el.

(Folytatás következik).

KÖZGAZDASÁG.

□ Erdemes-e a máktermeléssel foglalkozni.

A statisztikai adatok szerint évente körülbelül egy millió koronát tesz ki azon összeg, mely az országba hozott mákért külföldre vándorol. Elszomorító adat az akkor, midőn be van bizonyítva gyakorlati adatokkal az, hogy a mák termelésére hazánk legnagyobb részén meg van minden kellék, a mennyiben mindenütt, a hol a buza és kukorica megterem, a mák is szépen diszlik. Nálunk tehát csak egy kis jóakarát kell, s ha ez meg van, úgy az itt közlendő szabályok figyelembe vételével igen szép eredményeket, kat. holdanként 100—150 korona tiszta jövedelmet lehet elérni.

A mák igényeinek legjobban megfelel egy közepkötöttségű, mely rétegű s meszet is tartalmazó vályogtalaj. Tápanyag igénye nagy, de azért közvetlenül istálló trágyázott földbe nem vethető, hanem legjobban, ha a trágya után egy-két év mulva vettetik, alája pedig műtrágyát használunk.

Vetése tavasszal és pedig minél korábban eszközöltessék, ha lehet még a hóra. Vethető kézzel vagy géppel. Az utóbbi vétésnek az az előnye, hogy a mák további megművelése olcsóbb és gyorsabb. A sortávolság 30 — 40 centimeter. A vetőmag szükséglet 2—6 kg. Kikelés után 3—4 hétre a mák megkapálandó, ha pedig 5—6 levélben van, ritkítandó. Érése július végére augusztus elejére várható. Az érés külső jelét a levelek száradása, s a tokok megrázása alkalmával az abban levő magvak zörgése mutatja.

A termelési költség kat. holdanként

körülbelül 50—60 koronára rug, a mely összeget levonva a termelt mák (körülből 5 q a 50 kor.) piaci értékéből marad jövedelemként 190—200 korona, a mely összegből még a föld érték-kamatját, a kezelési költséget, az adót s a forgó tőke kamatját is levonásba hozva, kiténik az, hogy még mindig oly nagy jövedelem marad, mely érdemessé teszi a máktermelés felkarolását.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Arak a legujabb jelzés szerint 50 klgm-ként értetődnek,

Szigetvár, 1903. augusztus 8-án.			
Buza	uj	— K.	6 60 6 80
Rozs	"	"	5 — 5 20
Árpa	"	"	5 — 5 50
Zab	"	"	4 80 5 —
Tengeri ó	"	"	6 — 6 50
Hajdín	"	"	8 50 — —

Kiadja a szerkesztőség.

Köszönet nyilvánítás!

Negyedszázados orvosi működésem betöltése alkalmával azon számos, fölötté megtisztelő üdvözlőre, melyekkel testületek, egyletek, barátaim és ismerőseim elhalmoztak, — legnagyobb sajnálatomra, — külön-külön nagy elfoglaltságom miatt, nem válaszolhatok.

Fogadják tehát ez uton mindazon megtisztelő és jóakaró kívánalmakért legmelegebb, leghálásabb köszönetem nyilvánítását.

Hazafias üdvözléssel

Szigetvár, 1903. aug. 8.

*Dr. Ujházi Jakab
szigetvári járásorvos.*

1665

903 tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Weisz Antal végrehajthatónak ifju Zsifkó Jánosné szül. Pálfi Katalin végrehajtást szenvedő elleni 80 K 26 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtás ügyében a szigetvári kir. járásbiróság területén lévő Almamelléken fekvő az almamelléki 346 sz. tjkvben A + 74 hrsz, a ingatlanra 1490 koronában, az almamelléki 147 sz. tjkvben. A + 655/a hrsz. ingatlanra 582 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi augusztus hó 21-ik napján délután 2 órakor Almamellék község házánál** felp. ügyvéd vagy kelyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881 : LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1903 évi június hó 4 n.

A szigetvári kir. Járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Molnár
kir. albiró.

Unhert Antal temetkezési vállalata, Szigetvár.

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyászokcsiján, minden irányban.

Raktáron tart:

ércz és fa koporsókat, sirkoszorukat és szemfedőket nagy választékban. Különösen ajánlja ércz koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

ad. 2081.
903. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Szigetvári kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Kriszt Béla ügyvéd, és id. Czeglédi András szigetvári lakos végrehajtóknak ifju Czeglédi András szigetvári lakos végrehajtást szenvedő elleni 474 K 85 fillér és 15 K 28 fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék a (szigetvári kir. járásbíróság) területén lévő Zsibót község határában fekvő a szigetvári 570 sz. tjkvben felvett A 7 625 hrsz. turbékhegyi szőlő és pinczére az árverést 922 koronában ezenmegállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1903. évi október hó 3-ik napján dél előtt 9 órakor Zsibóth község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan 922 K becsárának 10 %-át vagyis 92 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1903 évi július hó 13 n
A szigetvári kir. Járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Molnár
kir. albiró.

Szt-Anna

Malátalikőr a legjobb és leg-
egészségesebb üdítőital kellemes
ízű és zamatu, egy palaezk 2 kor.
30 fill.

Szt-Anna

Malátakeserű kiváló gyomorerősítő,
turistáknak és vadászoknak kedvenc
és nélkülözhetetlen itala, egy palaezk
2 kor. 30 fill.

Szt-Anna

Malátacakeskítűnő táp-éstea-
sütemény, elsőrendű tanárok és
orvosok ajánlják, egy nagy doboz
2 kor., kis doboz 50 fillér.

Fenti készítmények mind tiszta malátával
készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük
kellemes és hatásban fölülmulnak minden
ilynemű gyártmányt. Kapható csakis eredeti
csomagolásban

Szigetváron: **Nagy Ferencz** czégnél.

10 darab

**Szigetvári Takarékpénztári
részvény eladó.**

Czím a kiadóhivatalban.

Friedman Károly

legnagyobb és legocsóbb

BUTOR RAKTÁRA

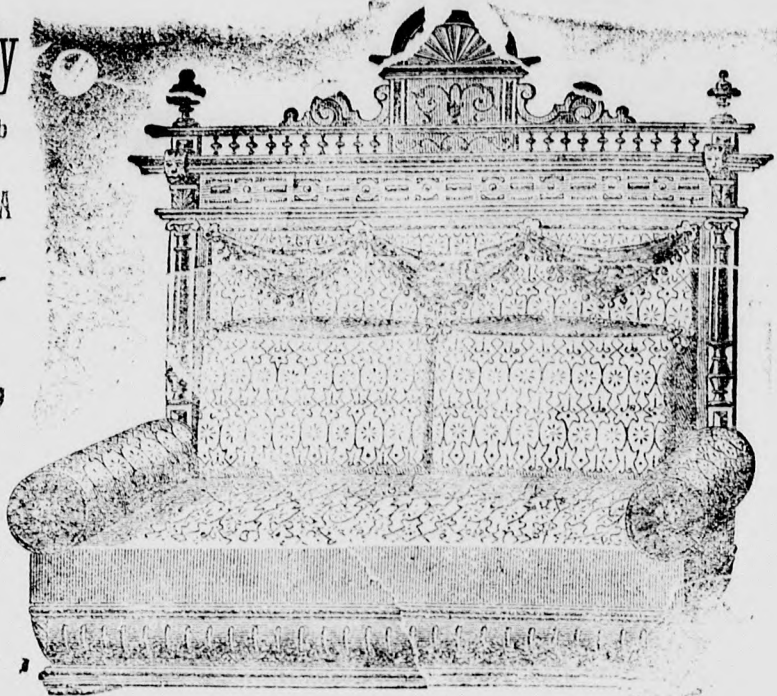
kárpitos és díszítő üzlete

PÉCSETT,

Siklói országot 44.

Ismételadóknek, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és józire való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásná ne kérjen egyszerűen maláta kávéát, hanem mindig határozottan Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja ell

Ara csomagonként 50 fillér.
500 gramm.

Kathreiner-féle

Ved.

Seb. Kneipp

Kneipp maláta kávé

egész szemekben

Kathreiner-féle malátakávégy.

München.